

Notulen Klankbordgroep bijeenkomst II

Initiatief uitbreiding windpark Nieuwe Waterweg

Datum en tijd	11 mei '21 – 19:30 – 21:00 uur
Volgende bijeenkomst	-
Aanwezigen	2 terugtrekkingen uit de klankbordgroep (medegedeeld via mail aan groep) 2 afmeldingen 2 afwezigen 1 wisseling bij de gemeente Rotterdam
Mee te zenden stukken met deze notulen	Presentatie bijeenkomst II Presentatie Pondera Consult over geluid en slagschaduw Kaartjes met 'belemmeringen' CV onafhankelijk voorzitter Vastgestelde notulen bijeenkomst I, Vastgestelde spelregels klankbordgroep
ACTIES	
Initiatiefnemers	Nagaan wat Blueconconomie project van HDD is
Initiatiefnemers	CV onafhankelijk voorzitter meesturen
Klankbordgroepleden	Procesafpraak: Binnen 3 weken na rondsturen CV onafhankelijk voorzitter reageren de leden of zij bezwaar hebben tegen de aanstelling. Als er geen bezwaren zijn zal Hans Kursten de volgende bijeenkomst voorzitten.
Initiatiefnemers	Aanpassing notulen 1 rol bestuurslid huurdersvereniging
Initiatiefnemers	Arbeidsmigranten op de Kulk, nagaan bij de gemeente
AFGERONDE ACTIES	
Initiatiefnemers	Renewi & Hoogheemraadschap van Delfland (HDD) vragen of zij in de klankbordgroep deel willen nemen.
Initiatiefnemers	Volgend overleg -> belemmeringenkaart opnieuw delen
Initiatiefnemers	Natuurmonumenten en Zuid-Hollands Landschap vragen deel te nemen
Klankbordgroep leden	Onafhankelijk voorzitter
Initiatiefnemers	Voorstel ter aanvulling / aanpassen spelregels (volgend overleg)
Initiatiefnemers	Inzicht geven in slagschaduw op kassen ten noorden van de Kulk + bespreken
Initiatiefnemers	Nagaan zienswijze en reactie op schaduwvorming hortensia kweker bij windpark Nieuwe Waterweg
NOTULEN	
Onderwerp	Discussie
Huishoudelijke mededelingen	Geen opmerkingen
Agenda	Doel van de avond: <ul style="list-style-type: none"> - vervolg vormgeven van klankbordgroep - voorstellen onafhankelijk voorzitter - kennissessie geluid & slagschaduw

Afmeldingen	Zie overzicht van aan- en afwezig Gemeente Rotterdam heeft een wijziging, van Stadsontwikkeling neemt de begeleiding van dit project over.
Onafhankelijk voorzitter	Korte voorstelronde: Sinds 1984 in duurzame energie; rollen in fabricage/techniek, projectmanagement, bouw, offshore wind bij verschillende opdrachtgevers o.a. Eneco (10 jaar geleden), de gemeente Waalwijk en Rotterdam. Nu voorzitter bij 2 klankbordgroepen. Rol voorzitter: <ul style="list-style-type: none"> - zorgen dat een zorgvuldige dialoog kan worden gevoerd; - tussen de partijen staan - alle geluiden naar voren laten komen en betrokkenheid creëren De omgeving heeft belangrijke rol in de nieuwe Omgevingswet. Vragen kunnen stellen welke adequaat worden beantwoord is een voorwaarde.
	1 aanwezige laat weten geen bezwaar te hebben. Het CV wordt toegestuurd met de vraag aan alle betrokkenen om in te stemmen. Na instemming zal de onafhankelijk voorzitter een belronde maken langs alle deelnemers.
Vaststellen stukken	Opmerking over zijn rol / achterban door aanwezige: notulen pagina 1 – is bewoner en bestuurslid van de huurdervereniging + spellingsfout
	Notulen en spelregels vastgesteld.
Actiepunten notulen	Belemmeringenkaarten: <ul style="list-style-type: none"> - worden meegestuurd - afstand van woningen tot is op basis van kengetallen, exacte afstand moet later uitgerekend worden op basis van het geluid dat de meest 'luidruchtigste' turbine die onderzocht wordt. Opmerking aanwezige: lijkt erop dat er arbeidsmigranten op de Kulk wonen, of de initiatiefnemers daarmee bekend zijn.
	Toelichting dat Hoogheemraadschap van Delfland en Renewi geen interesse hebben om deel te nemen in de klankbordgroep. Zij willen de groep vrij laten discussiëren. Omdat zij een direct belang hebben.
	Toelichting dat Zuid-Hollands Landschap/Natuurmonumenten geen interesse hebben om deel te nemen in de klankbordgroep. Willen wel op de hoogte gehouden worden.
Voortgang project	Weinig voortgang te melden op dit moment: <ul style="list-style-type: none"> - Zitten op grens fase I / II - Gesprekken gemeente R'dam over landschappelijke inpassing, eerste schets gemaakt en besproken - Zoektocht naar wenselijke locatie grondeigenaren/belemmeringen/ landschappelijke inpassing - Communicatie met omliggende bedrijven verder vormgegeven
Kennissessie Pondera	Sheets worden meegezonden
Eerste deel: Geluid	Vraag aanwezige: rol klankbordgroep in keuze turbine/geluid
	Wordt besproken in de KBG, afweging bij Initiatiefnemers, breder scala aan afwegingen i.v.m. veiligheidscontouren, prijs, productie(verlies) etc. Grotere turbine betekent niet direct meer geluid, ook type geluid is afhankelijk van merk/type formaat windturbine.
	Geluid belasting wordt bepaald zonder meewegen omgevingsgeluid
	In ruimtelijke onderbouwing moet aandacht gegeven worden aan cumulatie (optellen) van geluid, dus omgevingsgeluid ook een factor. Dan kan, ondanks dat voldaan wordt aan de geluidsnormen een beperkende factor zijn.

	Als na realisatie verondersteld wordt dat de windturbine meer geluid produceert dan berekent moeten er metingen plaatsvinden. Dit is een verplichting van de vergunning verstrekker en de exploitant.
	Verwachte turbines zijn een maatje groter dan windpark Nieuwe Waterweg, o.a. in verband met: <ul style="list-style-type: none"> - Dalende SDE++ subsidies - Technologische ontwikkelingen - Uit faseren van kleinere typen windturbines door leveranciers
Tweede deel: Slagschaduw	Is de bewegende schaduw die ontstaat door de wieken.
	Bedrijven in beginsel hier niet tegen beschermd, behalve ziekenhuizen, scholen, kantoren met meer dan 50 medewerkers. Kas is geen gevoelig object en daardoor niet beschermd. Toezegging aan aanwezige dat zodra er informatie is we inzicht geven in de slagschaduw van de windturbine
	Pondera: het effect van slagschaduw op kassen wordt verondersteld dat die kleiner is dan kantoren omdat het glasoppervlak vele malen groter is dus minder schaduwvorming optreedt (intensiteit is lager). In land vele voorbeelden te vinden.
	Grens voor slagschaduw waarvoor terug geregeld/stilstand voorziening geplaatst moet worden is 12x de rotor. Kwetsbaar object binnen deze afstand, stilstand voorziening verplicht. Meer dan 6 uur slagschaduw per jaar op kwetsbaar object is niet toegestaan en betekent stilzetten windturbine
	Toelichting dat techniek nu zo is dat het allemaal automatisch ingeregeld wordt.
	Aanwezige vraagt of er meer bekend is over het lichtverlies op kassen. <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nu niet bekend, bij Windpark Nieuwe Waterweg wel berekent / onderzoek naar gedaan vanwege een zienswijze van een hortensia kweker. Daar was de conclusie dat het leek op "wolken voor de zon" en niet helemaal donker. Aanvulling tuinbouw 1% minder licht is 1% minder groei. Afsproken wordt nader uit te zoeken.
Wat verder ter tafel komt	Zijn er tabellen van wanneer laagfrequent geluid uitdunt? Pondera: nee, niet bekend met tabellen. Wij rekenen met formules en zien zodoende de afvlakking. Belangrijke aspecten zijn geluidsbron, sterkte en afstand. Windenergie is een puntbron, dan neemt het laagfrequent geluid kwadratisch af
	Interferentie van geluid Pondera: in meetvoorschriften wordt dit meegenomen, maar niet specifiek o.b.v. specifieke frequenties. Het samenkomen en versterken van de golfbewegingen is afhankelijk van de afstand tot de bronnen (Moree-effect)
	Opmerking aanwezige: Geluidsbelasting Hoek van Holland zit op grens van wat toegestaan voor acceptabel woon- en leefklimaat. Pondera: is t.z.t. onderdeel van de vergunningprocedure, daarin komen cumulatieberekeningen voor.
	Opmerking aanwezige: Is de locatie bij het Hoogheemraadschap wel wenselijk? I.v.m. formaat, afstand tot bebouwing? Andere locaties lijken dat in 1e opzicht wel. Initiatiefnemers: we zijn het nu aan het verkennen, het is ook afhankelijk van het uiteindelijke formaat van de turbines. We zullen dat t.z.t. goed inzichtelijk maken. Het is voor ons, maar ook het HHD een belangrijk aandachtspunt
	Graag meer informatie over Blueconemie